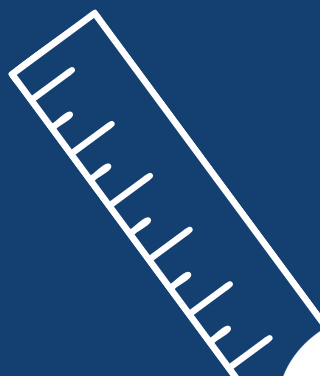

UČENIČKI PARLAMENT

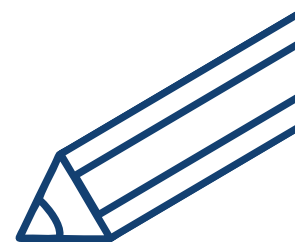
ostvarivanje
prava na slobodu
govora

VODIČ ZA UČENIKE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

Zašto je učenički parlament važan
u svakoj školi?

Kako mi učenici možemo da
odlučujemo o pitanjima koja se
nas tiču?

Ova brošura nastala je u saradnji sa učeničkim
parlamentima osnovnih i srednjih škola u
Zemunu tokom 2021. godine.

Zašto je učenički parlament važan?

- omogućava saradnju, uvažavanje različitih argumentacija i stavova;
- podrazumeva usvajanje demokratskog znanja i vrednosti, kroz prihvatanje različitosti;
- omogućava razvoj demokratske kulture;
- omogućava bolju komunikaciju i podstiče donošenje zajedničkih odluka prihvatljivih za sve strane.

Zbog toga što garantuje osnovne slobode učenika kroz ostvarivanje prava na slobodu govora, izražavanja, slobodu udruživanja, slobodu izražavanja sopstvenog mišljenja...

Šta može da me motiviše da se uključim u rad parlamenta?

- učenički parlament omogućava lični razvoj učenika i doprinosi poboljšanju života u školi;
- učestvovanje u procesu odlučivanja jača tvoje samopouzdanje;
- stičeš iskustvo timskog rada;
- imaš priliku da komuniciraš svoje potrebe i potrebe svojih vršnjaka;
- možeš da utičeš na bitne odluke;
- sa svojim idejama možeš da pokreneš promene i razne projekte...

Šta kaže Zakon?

Učenički parlament uređen je Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (skraćeno ZOSOV, čl. 88)

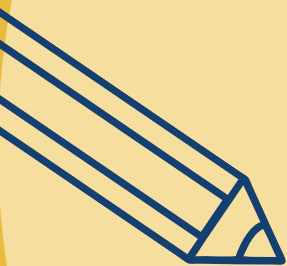
Kako se postaje član parlamenta?

- đaci 7. i 8. razreda osnovne škole kao i svih razreda srednje škole mogu da se prijave za učenički parlament;
- odeljenje glasanjem bira svoje predstavnike;
- iz svakog odeljenja se bira po dvoje dece, a u umetničkim školama po troje dece sa svake godine.

Šta sve, po Zakonu, učenički parlament treba da radi?

- daje mišljenje i predloge stručnim organima, školskom odboru, savetu roditelja i direktoru o:
  - pravilima ponašanja u školi,
  - merama bezbednosti učenika,
  - godišnjem planu rada,
  - školskom razvojnom planu,
  - školskom programu,
  - načinu uređivanja školskog prostora,
  - izboru udžbenika,
  - slobodnim aktivnostima,
  - učešću na sportskim i drugim takmičenjima
  - organizaciji svih manifestacija učenika u školi i van nje
- i drugim pitanjima od značaja za obrazovanje.

Kojim se još pitanjima bavi parlament?

- razmatra odnose i saradnju učenika i nastavnika / vaspitača / stručnih saradnika u školi;
- obaveštava učenike o aktivnostima parlamenta kao i o raznim drugim pitanjima od značaja;
- daje mišljenje o predlogu programa i rada škole (čl. 68);
- aktivno učestvuje u procesu samovrednovanja škole (čl. 49)
- učestvuje u radu stručnog aktiva za razvojno planiranje i u radu timova škole (čl.130)
- predlaže učenike za članove stručnog aktiva za razvojno planiranje i tima za prevenciju vršnjačkog nasilja.

Šta sve ovo u prevodu znači, tj. šta stvarno možemo da menjamo?

Iako mi učenici ne donosimo direktno odluke, imamo pravo da učestvujemo u njima.

To znači da možemo:

- da u svakom trenutku kažemo šta mislimo i kako se osećamo;
- da se žalimo na nešto što nam ne odgovara i to dostavimo nekom u školi ko je nadležan da to reši;
- da predložimo neke nove aktivnosti ili teme o kojima bismo voleli više da se bavimo u školi;
- da skrenemo pažnju na neki problem u nastavi;
- da organizujemo različite aktivnosti sa drugim učenicima i drugim školama koje smatramo da su nam potrebne;
- i mnoge druge stvari koje nam padnu na pamet.

Treba sve vreme da budemo u kontaktu sa nastavnicima, PP službom, direktorom i da im ukazujemo na naše potrebe jer na to imamo pravo!

ŠTA NAS ŽULJA U ŠKOLAMA?

164 učenika i učenica osnovnih i srednjih škola u Zemunu je popunilo onlajn anketu tokom školske 2020/21 godine.

Ovo su neki od komentara koji se odnose na školovanje u toku pandemije i na saradnju učenika i škola

S obzirom da se nastava odvija kako se odvija, većini učenika lekcije iz raznih predmeta nisu jasne. Ja, kao i moji drugari iz škole, smatramo da su lekcije preobimne i velike i teško ih je razumeti bez objašnjenja.

Želimo da se lekcije smanje ili da velike ili teže lekcije obradujemo više časova.

Takodje, smatramo da je u ovakvoj situaciji previše da imamo po četiri ocene iz svakog predmeta.

Previše je lekcija koje nam nisu jasne, a malo vremena da nam nastavnici objasne i da nas ispitaju.

Voleli bismo da se sve ovo bar po malo koriguje.

Hvala

Moj predlog je da treba malo smanjiti kriterijum ocenjivanja dokle god postoje skraćeni časovi i online nastava.

Učenici ne mogu da odslušaju sva predavanja i uče sami iz materijala koje profesori šalju, a to nije dovoljno da zadovolje postojeće kriterijume za ocene!

Volela bih da nemamo problema sa diskutovanjem sa nastavnicima o stvarima koje nam nisu jasne, i volela bih da vodimo malo vise racuna o bezbednosti dok smo u ovakvoj situaciji.

I želimo da nastavnice smanje pritisak i ranije stavljaju materijal za rad u školi...

Više obratiti pažnju na mišljenja učenika!

Voleo bih da imamo kutije u koje bi mogli da ubacujemo komentare.

Da se mi pitamo jer je naše obrazovanje i budućnost u pitanju!

Molila bih da nam se lekcije skrate, i da pojedini nastavnici smanje kriterijume. Možda neka dopunska ili dodatna preko Google meet-a.

Voleo/ volela bih da se u školi, na nekim časovima koji to dozvoljavaju naravno, bavimo seksualnim obrazovanjem, feminizmom, rasizmom, ili da se uvedu dodatni časovi gde ćemo ili sa razrdednim starešinama, psihologom ili pedagogom diskutovati o tome, ili da se jednom- dva puta mesečno dovode stručnjaci u školi koji će nam održavati neka kratka predavanja vezano za ove teme.

Želim da nas nastavnici i generalno odrasli saslušaju, uopšte nam nije lako! Ovaj način na koji idemo u školu uticao je na sve. Ova situacija je teška za čitav kolektiv, profesorima i učenicima je potrebno veće međusobno razumevanje!

Previše ima da se uči, a malo vremena da se lekcije obrade, objasne i da se ispitaju učenici. Prijatno 😊

SISTEM JE LOŠ!

Učenici trebaju više da se pitaju, radi se o našem obrazovanju!

Da nastavnici ne misle da je njihov predmet jedini i da nemamo po 4 kontrolna u danu!

Nastavnici nam mnogo traže iako nam je teže da učimo nego ranije.

Da neki profesori budu ravnopravniji, da ne diskriminišu neku decu a neku da uzdižu, da fer ocenjuju usmena odgovaranja!

Korisni linkovi:

- [Konvencija o pravima deteta](#)
- [Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja](#)
- [Zakon o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja](#)
- [Svi zakoni i pravilnici koji se odnose na obrazovanje](#)

Udruženje građana RODITELJ

www.roditelj.org

[Beograd, 2021.](#)

Ova brošura je nastala u okviru projekta Udruženja RODITELJ pod nazivom: *“Osnaživanje uloge učeničkih parlamenata i saveta roditelja za potpunu i svrsishodnu participaciju u školama”*.

Ovaj projekat je dobio podršku projekta Vlade Švajcarske „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT”, koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative.

Mišljenje koje je izneto u ovoj publikaciji je mišljenje autora i ne predstavlja nužno i mišljenje Vlade Švajcarske, Helvetasa ili Građanskih inicijativa.

Septembar 2021.